Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/26/368302

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: inwonersparticipatie bij warmteprogramma

Collegedatum: 6 juli 2026

Kernboodschap

Gemeenten hebben, zoals afgesproken in het Klimaatakkoord, de regierol in de lokale warmtetransitie. Vanuit dit wettelijk kader moeten gemeenten een Warmteprogramma opstellen, als verplicht programma onder de Omgevingswet. In het warmteprogramma beschrijft de gemeente de aardgasvrije oplossing per wijk.

Inwonerparticipatie is een verplicht onderdeel bij het opstellen van een warmteprogramma. De gemeenteraad heeft nadrukkelijk te kennen gegeven veel waarde te hechten aan participatie bij het warmteprogramma.

Het college geeft hier invulling aan door middel van een actief en intensief participatietraject. De overstap naar aardgasvrij komt immers achter iedere voordeur en elke inwoner kent zijn eigen huis het beste.
Voor dit participatietraject wordt een adviesgroep bestaande uit 50 bewoners samengesteld op basis van een tweetrapsloting. Op deze manier ontstaat een groep die zo goed mogelijk lijkt op de samenleving van Druten in het geheel. Door hen te voeden met objectieve informatie kunnen zij geïnformeerd antwoord geven op de vraag: ‘Hoe moet de gemeente de overstap naar aardgasvrij wonen mogelijk maken?’

De adviesgroep zal in het najaar van 2026 een aantal keer bijeenkomen onder begeleiding van Moventem, een onafhankelijk adviesbureau dat gespecialiseerd is in inwonerparticipatie en de warmtetransitie. De adviezen van deze inwonersgroep zullen worden verwerkt in het ontwerp-warmteprogramma, dat na de formele besluitvormingsprocedure wordt vastgesteld door het college van B&W.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
Jan 2022	Vaststelling Transitievisie Warmte Druten (Z/21/048207)
Juli 2023	Vaststelling Duurzame warmteplan Druten (Z/23/123607)
Mei 2026	Vaststelling Leidende Principes en plan van aanpak warmteprogramma (Z/26/338208)

Toelichting
Door de verbranding van fossiele brandstoffen zoals aardgas warmt de planeet op. In onze gemeente is aardgas nog de meest gebruikte manier van verwarmen en koken. De overheid is al een tijd bezig om samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties stappen te zetten om aardgasvrij te worden. Er wordt al flink geïsoleerd en energie bespaard. In toenemende mate worden warmtepompen geïnstalleerd en warmtenetten ontwikkeld.

Ook in Druten zal uiteindelijk iedereen de overstap moeten maken naar een aardgasvrije warmte-oplossing. Voor alle wijken is een all-electric warmtepomp een mogelijke oplossing. Op een aantal plekken komt daar wellicht de keuze voor de aansluiting op een warmtenet bij.
Het is dus niet de vraag óf we gaan overstappen naar een andere vorm van verwarmen; dat gaat gebeuren. Ook de vraag op welke andere vormen van duurzame warmte we kunnen overstappen, is duidelijk; de warmtepomp of het warmtenet.
Tegelijkertijd moeten er nog heel veel vragen worden beantwoord: hoe maken we de overstap betaalbaar, hoe verdelen we de kosten, welke buurten zijn het eerst aan de beurt, welke aanpassingen in huis zijn acceptabel, hoe gaan we om met de verschillen tussen huurders en kopers en hoe gaan we inwoners betrekken bij de uitvoering?

Samen met partners als woningcorporaties, maatschappelijke organisaties, netbeheerders en belanghebbenden stelt de gemeente de komende tijd een warmteprogramma op, Hierin staan duurzame, aardgasvrije alternatieven per wijk en worden bovenstaande (en nog meer) vragen worden beantwoord. Met het warmteprogramma wordt inwoners en bedrijven een handelingsperspectief geboden.

Inwonerparticipatie is een verplicht onderdeel bij het opstellen van een warmteprogramma. Dat vereist dat inwoners minimaal worden geïnformeerd en input moeten hebben kunnen geven op het ontwerp-warmteprogramma. Dit minimale niveau van participatie doet echter geen recht aan de lokale ambitie als het gaat om het betrekken van inwoners bij dit soort vraagstukken. De gemeenteraad heeft nadrukkelijk te kennen gegeven dat participatie bij het warmteprogramma van groot belang is. .
Breed draagvlak is immers essentieel voor het laten slagen van de warmtetransitie.
Ook het nieuwe coalitieakkoord onderschrijft het belang van participatie: “We nodigen inwoners en ondernemers actief uit om mee te denken en mee te doen bij ontwikkelingen en initiatieven in onze gemeente.”

Daarom gaan we inwoners actief betrekken. We gaan een flink aantal inwoners polsen of ze willen meedoen in een adviesgroep. Uit de respons worden 50 mensen geloot die samen zo goed mogelijk lijken op Druten als geheel. Daarbij kijken we naar leeftijd, geslacht, huurders en kopers etc. Deelnemers krijgen een onkostenvergoeding voor hun inzet. Alle inwoners van Druten (van 18 jaar en ouder) maken kans om ingeloot te worden en een uitnodiging te ontvangen. Zij maken samen in een aantal bijeenkomsten onder onafhankelijke begeleiding een zwaarwegend advies voor de hele gemeente. Vooraf zal aan deze groep worden aangegeven wat de uitgangspunten en/of randvoorwaarden zijn van waaruit het proces wordt gestart en welke ruimte de adviesgroep krijgt waarbinnen geadviseerd kan worden. Dit om verkeerde verwachtingen van de rol en inhoud van de adviesgroep te voorkomen.

Gevolgen
De gemeente zal de adviezen van de inwonersgroep zoveel mogelijk overnemen in het warmteprogramma en plannen voor de overstap naar duurzame warmte. Zo krijgen

inwoners een belangrijke stem in hoe de overstap naar een andere manier van verwarmen in Druten wordt vormgegeven.

Communicatie
Voorafgaand aan het participatietraject zal er zorgvuldig en duidelijk gecommuniceerd worden. Hiervoor is een communicatieboodschap uitgewerkt.
Tijdens het traject is het van belang dat we naast de adviesgroep in verbinding blijven met de bredere samenleving in Druten. We gaan zoveel mogelijk inwoners op hoofdlijnen op de hoogte brengen zijn van wat er wordt besproken, met wie dat wordt besproken en wat er met de uitkomsten wordt gedaan. Dit vraagt om de inzet van diverse gemeentelijke communicatiekanalen. Zo is een eigen pagina op de website van de gemeente waar alle informatie volledig en transparant wordt gedeeld, wenselijk.

Uitvoering of Vervolgstappen

De planning ziet er grofweg als volgt uit:

	Participatieproces
Aug/sept	Voorbereiding loting en bijeenkomsten, verzenden uitnodigingsbrieven
okt t/m jan	bijeenkomsten adviesgroep
feb / maart	Opstellen concept-warmteprogramma
April e.v.	Uitwerken definitief warmteprogramma + besluitvorming voorbereiden

Het Warmteprogramma dient eind december 2027 gereed te zijn.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.